

IUSTITIA

NA DOBRY POCZĄTEK

Wysoko podniesiony sztandar

Szanowni Jubilaci,

Pięćdziesiąt numerów Kwartalnika, ponad trzydziestolatnia Iustitia i III Kongres Prawników Polskich. Jest co świętować. I za co dziękować. W pierwszej kolejności dziękuję Kolegium Kwartalnika: *Edycie Bronowickiej, Piotrowi Gensikowskiemu, Januszowi Kaspryszynowi, Bartkowi Przymusińskiemu, Gosi Stanek*, a przede wszystkim mojemu zastępcy *Tomkowi Zawisłakowi* za to, że przez kilkanaście lat dbaliście o tę istotną formę działalności sędziów i o współpracę z naszymi gośćmi i rzecz jasna – gościniami. Nieustający wyścig z czasem, praca nad artykułami, wywiadami, sprawozdaniem, tłumaczeniami, itd. Świetna robota! Jak to mówią, życie po pięćdziesiątce dopiero się zaczyna. A więc wszystkiego najlepszego!

Kwartalnik przez te lata towarzyszył już trzem Kongresom Prawników Polskich. W wyniku pierwszego, historycznego, zorganizowanego w Katowicach w 2017 r., na którym sprzeciwialiśmy się dewastacji rządów prawa w Polsce, została powołana Społeczna Komisja Kodyfikacyjna. Podsumowaniem II Kongresu Prawników Polskich, tym razem w Poznaniu w 2019 r., była Deklaracja Praworządności. Apelowaliśmy o:

- 1) wybór sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa przez sędziów w wyborach powszechnych, a nie przez polityków;
- 2) samorządowanie sędziów wraz z Krajową Radą Sądownictwa, zamiast nadzoru Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego nad sądami;

- 3) poszerzenie możliwości udziału obywateli w wymiarze sprawiedliwości;
- 4) jawne i rzetelne sądowe postępowania dyscyplinarne dla sędziów i prokuratorów, zamiast upolitycznionego i inkwizycyjnego postępowania przed spec-sądami;
- 5) rozdzielenie funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego jako warunek odpolitycznienia prokuratury;
- 6) ograniczenie funkcji śledczych jako zasadniczy element zapewnienia rzetelnego udziału prokuratora w wymiarze sprawiedliwości.

Dziś współtworzymy III Kongres i wychodzimy poza deklaracje. Realizujemy je i przedstawiamy pakiet pięciu ustaw, rewolucyjnych i nowoczesnych, dotyczących szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości. Dwie ustawy przygotowała „Iustitia” – są to ustawy o sądach powszechnych oraz o Krajowej Radzie Sądownictwa. Sędziowie z SN przedstawiają na Kongresie ustawę dotyczącą tego sądu, natomiast prokuratorzy z Lex Super Omnia ustawę o prokuraturze. Efektem prac Fundacji Batorego jest ustawa o Trybunale Konstytucyjnym. Pięć zsynchronizowanych ustaw, które mają przywrócić rządy prawa w kształcie nowoczesnym, zapewniającym efektywny, niezależny i obywatelski wymiar sprawiedliwości. To jest nasz wkład w polską i europejską praworządność. Za to już teraz dziękuję wszystkim, którzy przez ostatnie kilka lat poświęcili mnóstwo czasu i energii, by te projekty ustaw stworzyć.

Otwieramy dyskusję i konsultacje. Łamy Kwartalnika są otwarte. Piszcie do nas. To pomoże w ciągu kilku kolejnych miesięcy stworzyć możliwie najdoskonalsze projekty.

Mamy nadzieję, że praworządność nie będzie przedmiotem targów politycznych, ale podniesionym wysoko sztandarem, ponad podziałami. O to apelujemy, jako sędziowie, którzy wraz z innymi prawnikami i odważnymi obywatelami walczyli, by w 2023 r. móc jeszcze powiedzieć: są w Polsce niezależne sądy i niezawisli sędziowie. Ta ostatnia barykada praworządności nie została zdobyta.

Elementem demokratycznego państwa są wolni ludzie, wolne sądy, ale też wolne wybory. Takie hasło nosimy na koszulkach od 2015 r. Tego życzę nam wszystkim. Zdaję sobie sprawę, że życzenia to za mało. Zrobmy co w naszej mocy, by te życzenia się spełniły. SSP „Iustitia” i Kwartalnik IUSTITIA będą dalej pomagały w walce o praworządność. Do zwycięstwa i jeszcze dużo dłużej.

Prof. UŚ dr hab. *Krystian Markiewicz*
Prezes Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”